॥ वैशम्पायन उवाच ॥ मुहूर्त्तमिव स ध्यात्वा धर्म्मेणान्विष्य तां गतिं। युधिष्ठिरमुवाचेदं धौम्यो धर्म्मभृताम्वरः।
॥ धौम्यउवाच ॥ पुरा सृष्टानि भूतानि पीड्यन्ते क्षुधया भृशं। ततोऽनुकम्पया तेषां सविता स्वपिता यथा ॥ १३५
गत्वोत्तरायणं तेजोरसानुद्धृत्य रश्मिभिः। दक्षिणायनमावृत्तो महीं निविशते रविः।
क्षिप्तभूते ततस्तस्मिन् ओषधीरोषधीपतिः। दिव्यस्तेजः समुद्धृत्य जनयामास वारिणा।
निषिक्तश्चन्द्रतेजोभिः स्वयोनौ निर्गते रविः। ओषध्यः षड्रसा मेध्यास्तदन्नं प्राणिनां भुवि।
एवं भानुमयं ह्यन्नं भूतानां प्राणधारणं। पितैष सर्व्वभूतानां तस्मात्तं शरणं व्रज।
राजानो हि महात्मानो योनिकर्म्मविशोधिताः। उद्धरन्ति प्रजाः सर्व्वास्तप आस्थाय पुष्कलं। १४०
भीमेन कार्त्तवीर्य्येण वैन्येन नहुषेण च। तपोयोगसमाधिस्थैरुद्धृता ह्यापदः प्रजाः।
तथा त्वमपि धर्म्मात्मन् कर्म्मणा च विशोधितः। तप आस्थाय धर्म्मेण द्विजातीन् भर भारत।
॥ जनमेजय उवाच ॥ कथं कुरूणामृषभः स तु राजा युधिष्ठिरः। विप्रार्थमाराधितवान् सूर्य्यमद्भुतदर्शनं।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ शृणुष्वावहितो राजन् शुचिर्भूत्वा समाहितः। क्षणञ्च कुरु राजेन्द्र संप्रवक्ष्याम्यशेषतः।
धौम्येन तु यथापूर्व्वं पार्थाय सुमहात्मने। नामाष्टशतमाख्यातं तच्छृणुष्व महामते। १४५
॥ धौम्य उवाच ॥ ओं सूर्य्योऽर्य्यमा भगस्त्वष्टा पूषाऽर्कः सविता रविः। भगस्तिमानजः कालो मृत्युर्धाता प्रभाकरः।
पृथिव्यापश्च तेजश्च खं वायुश्च परायणं। सोमो बृहस्पतिः शुक्रो बुधोऽङ्गारक एव च।
इन्द्रो विवस्वान् दीप्तांशुः शुचिः शौरिः शनैश्चरः। ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च स्कन्दो वैवस्वतो यमः।
वैद्युतो जाठरश्चाग्निरैन्धनस्तेजसां पतिः। धर्म्मध्वजो वेदकर्त्ता वेदाङ्गो वेदवाहनः।
कृतं त्रेता द्वापरञ्च कलिः सर्व्वमलाश्रयः। कला काष्ठा मुहूर्त्ताश्च क्षपा यामस्तथा क्षणः। १५०
सम्वत्सरकरोऽश्वत्थः कालचक्रो विभावसुः। पुरुषः शाश्वतो योगो व्यक्ताव्यक्तः सनातनः।
कालाध्यक्षः प्रजाध्यक्षो विश्वकर्म्मा तमोनुदः। वरुणः सागरोंऽशश्च जीमूतो जीवनोऽरिहा।
भूताश्रयो भूतपतिः सर्व्वलोकनमस्कृतः। स्रष्टा सम्वर्त्तको वह्निः सर्व्वस्यादिरलोलुपः।
अनन्तः कपिलो भानुः कामदः सर्व्वतोमुखः। जयो विशालो वरदः सर्व्वधातुनिषेचिता।
मनः सुपर्णो भूतादिः शीघ्रगः प्राणधारणः। धन्वन्तरिर्धूमकेतुरादिदेवो दितेःसुतः। १५५
द्वादशात्माऽरविन्दाक्षः पिता माता पितामहः। स्वर्गद्वारं प्रजाद्वारं मोक्षद्वारं त्रिविष्टपं।
देहकर्त्ता प्रशान्तात्मा विश्वात्मा विश्वतोमुखः। चराचरात्मा सूक्ष्मात्मा मैत्रेयः करुणान्वितः।
एतद्वै कीर्त्तनीयस्य सूर्य्यस्यामिततेजसः। नामाष्टशतकञ्चेदं प्रोक्तमेतत् स्वयम्भुवा।
सुरगणपितृयक्षसेवितं ह्यसुरनिशाचरसिद्धवन्दितं। वरकनकहुताशनप्रभं प्रणिपतितोऽस्मि हिताय भास्करं।
सूर्य्योदये यः सुसमाहितः पठेत् स पुत्रदारान् धनरत्नसञ्चयान्। लभेत जातिस्मरतां नरः सदा धृतिञ्च मेधाञ्च स विन्दते पुमान्। १६०
इमं स्तवं देववरस्य मानवः प्रकीर्त्तयेच्छुचिसुमनाः समाहितः। विमुच्यते शोकदवाग्निसागरात्लभेत कामान्मनसा यथेप्सितान्।